

МИЛОСЪРДИЕ И СПРАВЕДЛИВОСТ

chitanka.info

Конфуций се отправил на запад, за да скрие книги в джоуското хранилище, а Дзилу му казал:

— Чувал съм, че сред летописците в Джоу е бил и Лао Дзъ. Но се бил отказал от длъжността си и се върнал у дома си. Не трябва ли да отидете при него, ако искате да скриете книгите, учителю?

— Прекрасна идея, — казал Конфуций и отишъл при Лао Дзъ, който обаче отказал да му помогне, и Конфуций започнал да го убеждава, излагайки една по една дванайсетте основи.

— Твърде пространно, — прекъснал го Лао Дзъ, — искам да чуя само най-важното.

— Най-важното е милосърдието и справедливостта^[1], — отвърнал Конфуций.

— Разрешете да ви попитам какъв е характерът на милосърдния и справедливия? — попитал Лао Дзъ.

— Без милосърдие — отвърнал Конфуций, — не можеш да станеш благороден мъж; без справедливост не бива дори да се родиш благороден мъж. Милосърдие и справедливост — такъв е характерът на истинския човек, как иначе?

— Разрешете да ви попитам, — казал Лао Дзъ, — какво наричате милосърдие и справедливост?

— Да се радваш от сърце на всичко, да обичаш всички безпристрастно. Такива са чувствата милосърдие и справедливост, — отговорил Конфуций.

— О! Почти същото казват последователите ви в речите си. Нима любовта към всички не е безсмислица? Безпристрастността не е ли пристрастност? — казал Лао Дзъ. — Ако вие, учителят, не искате Поднебесната да се лиши от пастирите си, сте длъжен да й желаете постоянство като на небето и земята. Та нали, разбира се, слънцето и луната ще светят, звездите и планетите ще си имат подредба, ще има птици ята и животински стада и дърветата ще растат нагоре. Ако вие, учителят, действате, подражавайки на техните свойства, ако следвахте пътя им, досега щяхте да сте достигнали истината. Защо толкова упорито говорите за милосърдие и справедливост, все едно търсите изгубения си син с барабан? Вие, учителят, внасяте смут в характера на човека!

Конфуций попитал Лао Дзъ:

— Можем ли да наречем мъдър човека, който овладява пътя сякаш подражава на силния: правейки невъзможното възможно, лъжливото — истинско; или софиста, който казва, че да отдели твърдо от бяло му е така лесно, както да различи светилата на небето?

— Това е суетният дребен слуга, който трепери в душата и напразно напруга тялото. Та нали умението на кучетата да подгонят яка и ловкостта на маймуните идват от планините и горите, — отвърнал Лао Дзъ. — Ще ти кажа, Цю, това, което не трябва да чуваш, за което не бива да се разказва. Мнозина имат глава и крака, но нямат нито сърце, нито слух. Но няма такива, които, имайки тяло, да съществуват заедно с нямащите нито тяло, нито форма. Причините за движението и покоя, за смъртта и раждането, унищожението и появяването не са в самите хора, но някои от тях се управляват от хората. Този, който забравя за всичко, забравя и за природата, подобно на този, който забравя себе си. Само забравилият себе си ще назова слял се с природата.

[1] Става дума отново за основни конфуциански добродетели — жън (хуманност) и (справедливост, принципност, алтруизъм) — които са задължителни за дзюндзъ „достойния човек“, т.е. идеалният конфуцианец. За истинските даоси като Лао Дзъ и Джуан Дзъ те са не просто „измислени“, а и „противоестествени“ (срв. с у-уей), най-малкото защото издават егоизъм. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.